

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szathmáry Péter ügyvéd által képviselt felperesnek, jogtanácsos által képviselt alperes ellen, határozatok megtámadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. október 19. napján meghozott 29.P.24.203/2008/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000.- (tízezer) forint fellebbezési eljárási perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a 2007. szeptember 29-i küldöttgyűlés alapszabály módosításáról szóló határozatait, továbbá a 2008. június 30. - július 2. kongresszus tisztségviselők választására vonatkozó határozatainak a megsemmisítését kérte az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Etv. 10. § (1) bekezdése alapján.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, álláspontja szerint határozatai törvényesek.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 80.000.- forint perköltséget.

Az ítélet indokolása értelmében az alperes alapszabálya, a felek előadása, a közgyűlési jegyzőkönyv alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a 2007. szeptember 29-i küldöttgyűlés eltért az előzetesen meghirdetett ügyrendtől és döntő többséggel határozott az ügyrendi módosításról, amelyre tekintettel nem került sor a felperes alapszabályhoz fűzött módosító indítványainak részletes megtárgyalására. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az alperes legfőbb szerve az előzően meghirdetett napirend és ügyrend alapján jár el, a kongresszus ügyrendjére, munkamódszerére az alapszabály előírást nem tartalmaz, a kongresszus, mint legfőbb szerv a demokratikus működés alapelvéből fakadóan bármely kérdésben dönthet, így saját munkarendjében, eljárásában is. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a demokratikus működés megköveteli, hogy a kongresszuson olyan kérdést tárgyaljanak, melyet megelőzően az érintett küldöttekkel szabályszerűen közöltek, hiszen a küldöttek a napirend ismeretében döntenek úgy, hogy megjelennek vagy sem a kongresszuson. Ezért az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kongresszus jogszerűen és hatásköre keretein belül határozott, a küldöttgyűlés napján beterjesztett módosító javaslatok mellőzése nem sértett jogszabályt.

A 2008. június 30. -július 2. napjain tartott kongresszus vonatkozásában előterjesztett kereset körében az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a jelölő bizottság döntési jogkörére nézve az alperes alapszabálya nem ad eligazítást, a bizottság az általa megalkotott szabályzat II/3. pontja alapján jár el. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a pontozás alapján kialakított sorrend megjelent ugyan a **PL-ban**, azt követően azonban a kongresszuson már nem tüntették fel a jelöltek neve mellett az adott pontokat; a pontozás, mind módszer és a sorrend kialakítása megfelelt a jelölő bizottság szabályzatának és a választási szabályzat IV/2. pontjának is. Megállapította, hogy a jelölő bizottság és az etikai bizottság között nincs függelmi viszony, ezért a jelölő bizottságot az etikai bizottság ajánlása nem kötötte. Tekintettel arra, hogy a sorrend végeredményben a döntésre jogosult kongresszus elé már nem került, a jelöltek neve mellett nem volt feltüntetve, szóba a kongresszuson senki nem hozta, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a megjelent küldötteket semmilyen módon nem befolyásolta. A csatolt választási szabályzat alapján megállapította, hogy a felperes által kifogásolt jelölt részvételét a szabályzat nem tiltotta, nevezett pedig az elnökségi tagok meghallgatásán nem vett részt, ezért a jelölő bizottság tevékenységével kapcsolatos felperesi aggályokat nem osztotta az elsőfokú bíróság. A választás sérelmezett titkossága megsértésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az országgyűlési választásokon megkövetelt feltételek a jelen esetben nem kérhetők számon. Az alapszabály rendelkezéseire tekintettel hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a titkos szavazás mikéntjének eldöntése alapvetően jogkérdés. Megállapította, hogy a szavazócédula megléte biztosítva volt, a cédula titkos kitöltésének lehetősége megoldott, a szavazat leadásának titkossága biztosított volt. A szavazatok összesítése körében sem volt törvénysértésre utaló körülmény megállapítható. A megyei küldöttek általi szavazócédulák „csoportos” kitöltését a szavazás titkossága szempontjából nem tartotta relevánsnak, mert az egyes küldött egyéni döntési joga

volt annak eldöntése, hogy mások előtt felfedik-e a szavazás leadása előtt a véleményüket. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a választás titkossága nem sérült. Ezért a keresetet e határozatokkal kapcsolatban is elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és mindkét kongresszussal kapcsolatban meghozott határozatok hatályon kívül helyezését kérte. Az ítéleti tényállást részben tévesnek, illetve pontatlannak tartotta. Álláspontja szerint ügyrendi kérdésben nem lehetett volna módosító javaslatot előterjeszteni, így az ügyrend változtatására vonatkozó javaslatot szavazásra sem lehetett volna bocsátani. Utalt arra, hogy az ügyrend módosítását követően szóban előterjesztett javaslatokat megtárgyalta a küldöttgyűlés és szavazatott is róla, azaz a kongresszus a saját maga által módosított ügyrendet sem tartotta be, amelynek egyik fő károsultja a **B.** megyei küldöttcsoport lett, amely a korábban közzétett ügyrend szerinti javaslatát sem indokolni nem tudta, sem azt elérni, hogy arról legalább szavazzanak. A 2008-as kongresszussal kapcsolatban a logika szabályaival is ellentétesnek tartotta azt a megállapítást, amely szerint a pontozás adatai megjelentek a **PL-ban**, de a pontok nem voltak ismertek. Iratellenesnek tartotta a **B. T.** meghatalmazottként történő eljárására vonatkozó megállapítást, aki egyáltalán nem vehetett volna részt a jelölő bizottság munkájában. Kiemelte, hogy csak a helyi szervezet volt jogosult a jelölő bizottság tagját megválasztani, meghatalmazással nem lehetett helyettesíteni senkit. Megjegyezte, hogy az **EB.** ajánlásáról, illetve annak „el nem fogadásáról” a Kongresszust az érintett testületek nem tájékoztatták alapszabályi kötelezettségük ellenére, továbbá, hogy a jelölő bizottság eljárásának szabálytalanságát sérelmezte. Hangsúlyozta, hogy a jelölő bizottság egy ad hoc bizottság, az etikai bizottság egy a kongresszus által választott állandó bizottság, így a felperes számára nyilvánvaló, hogy vitás kérdésekben az etikai bizottság ajánlása a releváns. Kifogásolta, hogy nem derül ki az ítéletből, miszerint a jelölő bizottság pontozási módszere folyamatosan változott. Álláspontja szerint titkosságok között nincs különbség, illetve fokozatok. Utalt a tanúvallomásokra, amelyek szerint csoportos szavazatleadás történt, amely nem felel meg a titkosság követelményének. A tagok alapvető jogai sérültek megítélése szerint, a 2007-es kongresszuson teljesen önkényesen, mint az eredeti, mind a nem jogszerűen módosított ügyrendet megszegve járt el a kongresszus, egyes javaslatokat nem tárgyalta meg, míg egyeseket megtárgyalta, holott az döntése alapján figyelmen kívül kellett volna hagynia. A 2008-as kongresszuson, illetve annak előkészítése során a jelölő bizottság nem biztosította a jelöltekkel való egyenlő bánásmódot, a szavazás során pedig a szavazás titkosságának megsértésével a szabad vélemény-nyilvánítás jogát is megsértették. Mindezen túlmenően sérelmezte azon előadása vizsgálatának elmaradását, mely szerint **Cs. Zs.** nem szabályszerűen vett részt a kongresszuson, mely körülmény szerinte abszolút hatályon kívül helyezési ok.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi álláspontját, ellenkérelmét. Kiemelte, hogy az **OJB.** rangsor állítása csak ajánlás volt, ami kötelező erővel nem bírt és jelentősége sem volt, továbbá a felperes által állított

„befolyásolást” az eredmények nem igazolták vissza. Utalt a választási szabályzatra, amely nem zárja ki a jelölt jelölő bizottsági tagságát. Álláspontja szerint ad hoc vagy állandó bizottságtól független, hogy az **EB.** és az **OJB.** között alá-fölé rendeltség nincs, egyik sem adhat a másikra kötelező erejű döntést, rendelkezést. Hangsúlyozta, hogy biztosított volt a szavazás jogszerűsége, titkossága. Hivatkozott arra, hogy a felperes a keresetet nem módosított jogalap tekintetében, csak megjegyzést tett a fellebbezésében már sérelmezett személy vonatkozásában.

A fellebbezés nem alapos.

Az Etv. 3. § (1) bekezdés és 6. § (1) bekezdés alapján a társadalmi szervezet működésének alapelve az önkéntesség, az önkormányzatiság, a demokratizmus. Az Etv. keretein belül, annak megfelelően, az alapelvek alapján a társadalmi szervezet maga határozza meg működésének szabályait.

Az állandó bírói gyakorlat szerint társadalmi szervezet életében bírósági úton történő beavatkozásra csak kivételesen van lehetőség. Az Etv. 10. § (1) bekezdés alapján indított perben a bíróságnak annak eldöntésekor, hogy a társadalmi szervezet határozata törvénysértő-e, a törvény rendelkezéseinek megtartása mellett a társadalmi szervezet alapszabályára és más szabályzataira is figyelemmel kell lenni. A társadalmi szervezet saját alapszabályához és saját maga által alkotott másbelső szabályzataihoz kötve van. A társadalmi szervezet alapszabályának és más belső szabályzatainak megsértése törvénysértésnek minősül.

Ugyanakkor a társadalmi szervezet belső autonómiája, önkormányzatisága alapján az ellentmondásos alapszabályi rendelkezések feloldása, illetve a hiányos rendelkezések kiegészítő értelmezése nem a bíróság feladata. A bíróság az alapszabály, illetve egyéb belső szabályzat megsértését értékelheti és bírósági beavatkozásra csak kivételesen, törvénysértés esetén van lehetőség.

A 2007. október 30. napján tartott küldöttgyűlés vonatkozásában a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást annyiban pontosítja, hogy a nem a felperes, hanem a **B.** megyei szervezet alapszabály módosító javaslata került írásban átadásra a küldöttgyűlésen a levezető elnöknek. Ezen túlmenően azonban a tényállást az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg és abból megalapozott jogkövetkeztetést vont le a fentiekben kifejtettek elvekre is figyelemmel a keresettel támadott határozatok törvényessége vonatkozásában.

A 2007. október 30. napján tartott küldöttgyűlés vonatkozásában a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kifejtetteken túlmenően kiemeli, hogy az alperes alapszabályának 8.2.4. pontjában foglaltakból egyéb alapszabályi rendelkezés hiányában nem következik, hogy az alperes legfelsőbb szerve a saját eljárását ne határozhassa meg, az ügyrendjét ne változtathassa meg, ha a küldöttgyűlés folyamán annak szükségessége, indokoltsága felmerül.

A módosító javaslatok mellőzése alapszabályt nem sértett és nem sérti az Etv-ben foglalt demokratikus önkormányzatiság elvét sem.

Az egyéb megtárgyalt javaslatok a felperest személyében nem érintik, és nem adnak alapot a határozat megsemmisítésére.

A 2008. június 30. - július 2-i tisztújító kongresszus esetében az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt ténymegállapítások vonatkozásában, a fellebbezésben hivatkozott iratellenesség nem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott arra rá, hogy az alperes alapszabálya a jelölő bizottság eljárását, döntési jogkörét nem szabályozza, míg a jelölő bizottság az általa megalkotott szabályzat szerint járt el. A szabályzat II.3. pontja lehetőséget adott a jelöltek között támogatottság alapján sorrendiség megállapítására, a jelölő bizottság autonóm testület, amely a kongresszusnak tartozik felelősséggel. Ennek alapján az etikai bizottság és a jelölő bizottság között sem az alapszabály, sem más szabályzat rendelkezése alapján nincs alá-, fölérendeltségi viszony, illetve egyéb olyan alapszabályi előírás, amelynek alapján az etikai bizottság ajánlása kötötte volna a jelölő bizottságot. Tény, hogy a kongresszuson a jelöltek neve mellett ajánlás, sorrend nem került feltüntetésre. Arra sincs adat, hogy bármely jelölt kifogásolta volna a jelölő bizottság eljárását.

Az alperes a 2008. évi kongresszusának időpontjában választási szabályzattal is rendelkezett, így a tisztségviselők választásánál az ebben foglaltakra is kötötték az alperest, illetve szerveit. Az alperes alapszabálya, választási szabályzata, a jelölő bizottság működési szabályzata alapján nem volt megállapítható, hogy a felperesnek B. T.eljárása vonatkozásában tett kifogása az alperesre irányadó alperes által alkotott belső szabályzatainak kifejezett rendelkezésébe ütközött volna. Az alperes alapszabályában rögzített szervezeti felépítéséből következően az a helyi szervezet, amely részéről nevezett eljár a rendelkezésre álló iratok szerint nem sérelmezte, hogy nevében arra nem jogosult járt el. A felperes más helyi szervezet részéről járt el a kongresszuson, így a felperes tagsági, küldötti joga közvetlenül nem sérült.

Az alapszabály IV.1.6. pontja alapján titkos szavazással kellett megválasztani tisztségviselőket. A választási szabályzat V.3. pontja alapján a titkos szavazás feltételeit biztosítani kell. Az alperes alapszabály, illetve egyéb belső szabályzatai a titkos szavazás feltételeit, módját, ennek eljárási szabályait részletesen nem szabályozzák. Az alperes társadalmi szervezet, így belső autonómiája alapján a szavak, illetve fogalmak általános érvényű jelentésén túlmenően az alapszabályának rendelkezései kiterjesztően nem értelmezhetők és olyan többlettartalom sem adható hozzá, amely a társadalmi szervezet jellegre és a demokratikus önkormányzatiság alapelveire is figyelemmel nem várható el és nem is kötelező. Ebből következően az országgyűlési választásokra vonatkozó szabályozás, illetve e körben hozott alkotmánybírósági határozatban foglaltak analógiaként nem vonatkoztathatók az alperesre. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a küldöttek a szavazólapot aláírás ellenében vették át, a szavazás során a külön helyiségek, az elvonulás lehetősége, az írásbeli szavazás és a leadás során is a beazonosíthatatlanság, így összességében a szavazatok titkossága biztosított volt. Egyes tanúvallomások alapján is megállapíthatóan az ún. „csoportos” szavazás az alapszabályban rögzített titkos szavazás tényét érdemben nem befolyásolta. Az a tény, hogy egyes küldöttek megbeszéltek kire szavaznak, illetve

nem vették igénybe az egyébként biztosított elvonulási lehetőséget a szavazólapok kitöltésekor, hanem egymás jelenlétében láthatóan töltötték ki a szavazólapot, az egyes küldöttek politikai kultúrájaként értékelhető, ezért legfeljebb erkölcsileg kifogásolható, de miután a szavazatok leadásakor, illetve a szavazatok számlálásakor már visszamenőleg nem volt beazonosítható a szavazatot leadó személye, így a titkosság, mint a választás alapszabályi feltétele sérelmének megállapítására nem adott alapot.

A rendelkezésre álló elsőfokú iratok alapján az alperes az elsőfokú eljárás során a tanú meghallgatása előtt csak aggályosnak tartotta **Cs. Zs.** jogi státuszát a küldöttgyűlésen. A felperes a tárgyalás berekesztését megelőzően pedig csak utalt arra, hogy az alperes elismerte a küldött szabálytalan részvételét, amely megítélése szerint abszolút hatályon kívül helyezési ok lehet. A fellebbezési tárgyaláson az alperes állította, hogy nevezett mandátumát a mandátumvizsgáló bizottság elfogadta. Arra sincs adat, hogy az érintett alperesi szervezet kifogásolta volna, hogy nem az arra jogosult járt el küldöttként a nevükben. Mindezek alapján tényként nem állapítható meg, hogy arra jogosultság hiányában vett részt a kongresszuson és szavazott **Cs. Zs.**.

Mindezen indokok alapján olyan eljárási szabálysértés, amely az érdemi választásra kihatással volt, illetve amelynek folytán a felperes tagsági viszonyból eredő joga sérült volna, és amely miatt a támadott határozatok megsemmisítése indokolt lett volna nem volt megállapítható.

Ezért az elsőfokú bíróság érdemi döntése helytálló.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtett indokok alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

A fellebbezési eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdés és 75. § (2) bekezdés alapján határozott, melyben az alperest képviselő jogtanácsos díját számolta el.

Budapest 2010. április 8.

. Lizák Tibor sk.

a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.
sk.

előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes

bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné

bírósági ügyintéző

